

Andrei

FIŞĂ DE LECTURĂ
(text narativ)

Titlul lecturii

Cutitul de argint

Autorul

Necunoscut

15p.

- Locul și timpul întâmplărilor

Întâmplările se petrec într-o pădure deasă și pe un vârf de munte, între o zi și o noapte.

- Personajele

Personajele sunt: fațitorul de lemn, Dâmborita, Bucur, duhul cel bun, păpușa fermecată și sătenii.

- Întâmplările (4-5, cele mai importante)

Fiecărui mult timp, trăia un fațitor de lemn. El avea o fată foarte frumoasă, Dâmborita, care era îndrăgostită de Bucur, un bătrân care era și el fațitor de lemn. Într-o zi, un bogat om voia să fie dus pe un vârf de munte. După ce a ajuns în vârf, tânărul, care era și duhul cel bun, a răspălit-o pe fată, rugând-o să păpușa fermecată să i se rugătă să o moare cărnoasă, iar apoi, duhul i-a dat un cutit de argint. La un moment dat, Bucur a chemat-o pe fată la poalele muntelui, crezând că duhul a vrut să o ia și să o moare pe Dâmborita.

- Sfârșitul întâmplărilor

Bucur și Dâmborita s-au căsătorit, iar sătenii li s-au alăturat, elor doi și au format o nouă casă.

- Învățătura

În viață, nu trebuie să crezi că toti sună băi, ☺

- Ce te-a impresionat? Transcrie fragmentul respectiv sau povestește-l. Motivează-ți afirmația/alegerea.

Pi-mine m-a impresionat căsătoria dintre Dâmborita și Bucur, fără că au decis să numească noua casă: București.

Și am auzit pe unii care cred că de la vorba asta a voinicului s-ar fi spus satului acela: București. Alții socot că i s-a zis așa din numele flăcăului care a tăiat copacii, făcind loc de pășune și arătură; iar alții, din ursita vilvei.

Știi, — îi spuse sefetei că darul său o să aducă bucurie la mulți oameni.

Oricum ar fi, Bucur și Dîmbovița au trăit de atuncea împreună făcind din fiecare zi o sărbătoare. Iară păpușa le sta într-o gata la poruncă.

Riul, venit din muntele Păpușa, (așa i s-a zis muntelui, ca să se pomenească întimplarea) a udat ţărmurile acelea încintate pe care ei s-au aşezat; i-a adăpat cu apă, dulce ca sărutările copilei.

Urmașii lor au ridicat și o bisericuță de aducere aminte. Numai cuțitul l-au pierdut. O fi pe undeva, prin acel loc, căruia astăzi încă i se zice « Cuțitul de argint », sau se găsește în altă parte?... Nu știu mai mult... Însă sfredelul se găsește. Trece din om în om, la cei care se trag din Dîmbovița și din Bucur și îl slujește cu credință, deși pe ascuns...

De aceea, poate, este Bucureștiul așa mare; de aceea este poate așa înflorit!...



FIŞĂ DE LECTURĂ

(text narrativ)

Titlul lecturii

*Dracul cu stâncă pe spinare*

Autorul

necunoscut

- Locul și timpul întâmplărilor

*pe pămînt, de mult**15p.*

- Personajele

Scarătichi, Cornasutit, regele, vracii, cei doi Ghiozghe, fetele regelui

- Întâmplările (4-5, cele mai importante)

Scarătichi își dorea palatul de aur al unui rege de pe pămînt. Astfel, l-a trimis pe fiul său Cornasutit să-l cucerească. Cornasutit și-a suat ostinea și a plecat la luptă.

În a doua noapte, regele a rămas fără oaste și a cerut ajutorul vracilor.

Ei l-au spus să taie din rădăcina cei doi ->

- Sfârșitul întâmplărilor

Cei doi Ghiozghe au construit un palat nou în jurul căruia au zidit un oraș numit Sfântul Gheorghe.

- Învățătura

Binele învinge mereu răul.

- Ce te-a impresionat? Transcrie fragmentul respectiv sau povestește-l. Motivează-ți afirmația/alegerea.

M-a impresionat faptul că cei doi Ghiozghe au scăpat pe deget de Cornasutit și au cerut obiect recompenză pe fetele acestuia și nu alte bogătii din palat.

→ brazi din pioană care se vor transforma în doi voinici numiți Gheorghe. Voinicul îl vor ajuta în lupta cu dracul. Cornascutul a vrut să arunce o piatră să pe munte ca să distrugă palatul, dar cei doi Gheorghe l-au prins și legat cu piatră în spiniare.

În locul în care a fost legat a apărut un pârâu negru numit Pârâul Dracului.

Regele, drept recompensă, le-a spus celor doi Gheorghe să-si aleagă din palat orice doresc.

Ieștia nu au dorit bogății, ci au dorit pe fetele lui de soții.

Regele a impusit avereia sa celor doi.

Fugoru

FIŞĂ DE LECTURĂ (text narativ)

Titlul lecturii

Legenda urșului

Autorul

necunoscut

13 p

- Locul și timpul întâmplărilor

d Demult, într-un sat

- Personajele

Mos Martin, Muma-Pădurii;

- Întâmplările (4-5, cele mai importante)

Demult, într-un sat, trăia un mos numit Martin care creștea olinie. Deși era foarte bogat, el era zgordit, și rău și locuia într-un barlog săpat în pământ.
Într-o zi, Muma-Pădurii transformată într-o crăiescă i-a cerut o lingură de miere. Mos Martin i-a cerut să-i o plătească. Lipărată, căma i-a dat un ban de aur și s-a hotărât să-l pedepsească.

- Sfârșitul întâmplărilor

În sfârșit mai mult, Muma-Pădurii a rostit vrăjă care l-a transformat pe leastră într-un urs vesnic în căutare de miere, morocanos și pușpe hârtă.

- Invățătura

Invățătura acestui text este: în viață trebuie să fim dănci și dragățici ai celalți, să ne ajutăm și să împărtim cu cei mai puțin norocoși.

- Ce te-a impresionat? Transcrie fragmentul respectiv sau povestește-l. Motivează-ți afirmația/alegerea.

Am fost negatice impresionat de fragmentul în care Mos Martin îi cere crăiesei plătă pentru o lingură de miere. Nu am întâlnit până acum atâtea siguranțe și răutate.

FIŞĂ DE LECTURĂ
(text narativ)

Titlul lecturii

Ursul și conoare

Autorul

Nicușor

- Locul și timpul întâmplărilor

*15p.**Iată că în secolul de mult, în zona lacului Ursul.*

- Personajele

Personajele sunt: nyotica, Mihlos, zâna.

- Întâmplările (4-5, cele mai importante)

Zâna, pentru că fusese nerărită de dragul său, a plânzări lacrimile și au curs într-un lac. Când s-a întors voinicul său, au făcut numări zâna a fermecat lacul, astfel încât să-n vindece și cu care se acaldeau în el. Palatul și lacul zânei au ajuns după un timp în stăzâneea printului Mihlos. Acesta a cerut curajul să-l acalde în lac. Într-o seară a venit o bătrânică, femeie săracă și bolnavă și a vrut să se acalde în lac, fără a plăti. Mihlos nu a permis acest lucru și lacul a disparețut. ~~printul~~ Acela s-a mers în luciuurile sale și a vizitat și toată conoare sa era transformată într-un munte de nare.

- Sfârșitul întâmplărilor

Mihlos s-a transformat în urs, probabil redus de zâna că nu a lăsat lacul său, să ne acalde. Lacul Ursul se află în zona Lovata.

- Învățătura

Să ajută mereu oamenii!

- Ce te-a impresionat? Transcrie fragmentul respectiv sau povestește-l. Motivează-ți afirmația/alegerea.

Po mintea m-a impresionat episodul în care printul Mihlos a fost transformat în urs, deoarece acest lucru nu se întâmplă în realitate.



Această întimplare s-a petrecut foarte, foarte de mult, în vremea cind umblau încă pe pămînt să facă rele tot felul de dihăni: zmei, fiare și balauri, căpcăuni, ciume și vrăjitoare.

Si tot atunci trăia pe plaiul nostru, în virful unor munți înalți, înalți, și un bătrîn: Hăsmaș. El sta acolo zi și noapte, ca într-un turn. Si priveghea să nu i se întâpte țării vreun rău, vreo stricăciune.

Domnii cei mari de prin împrejurimi, prinții, și regii, și împărații, îi purtau cîinstea. Că nu cădeau vreodată primejdii peste dînsii, să nu trimită veste bătrînului și să il cheme într-ajutor.

Dar vezi că și un munte, oricît de mare, de la o vreme, sub vînturi, ploi, înghețuri, începe să se roadă și să se surpe.

Hăsmaș, impovărat de ani, nu mai avea nici el priviri aşa de agere ca altădată, să vadă pînă în depărtări. Brațul nu-i mai ținea cu atită strășnicie paloșul greu de o mie de ocale.

Numai că tot astfel cum trunchiul cel mai vechi dă mladă tinără, Hăsmaș avea pe lîngă sine doi feciori zdraveni. Unul se numea Mureș, celălalt, Olt.

— Copiii mei, le-a spus Hăsmaș, în ziua cînd a simțit că paloșul i-a tremurat puțin în mînă și cînd i s-a așternut întia împăienjenire peste ochi. Am să vă cer ceva...

— Grăiește, tată, au răspuns flăcăii, amîndoi într-un glas.

— Să fiți frați buni!... Să nu vă despărțiți cît veți trăi. Si de-acum înainte să fiți voi pentru țară ochii ce pot să vadă pînă în zări. Si să fiți brațele, pereche, ce pot s-o apere. Jurați?...

— Jurăm, tătuă!... au grăit băieții. Nu ne vom despărți pînă la moarte.

— Orice s-ar întimpla?

— Orice!

— Să nu uitați: acela ce își calcă jurămîntul sfîrșește rău.

— Nu vom uita nici asta!... au spus ei, sărutînd mîna slăbită a bătrînului lor tată.

— Atunci pot să fiu liniștit?

— Poți să fii liniștit!

Bătrînul și-a scos paloșul. L-a arătat flăcăilor:

— Arma aceasta străbună e vrăjită; dușmanul care e lovit cu dînsa se face piatră...

A rupt după aceea paloșul în două. Si a dat dintr-însul cîte o jumătate fiecăruia flăcău. Iar ei le-au pus pe nicovală. Si le-au bătut în foc, — făcîndu-și cîte un paloș nou.

Puterea lui Hăsmaș trecuse în mîinile celor doi fețî. Acuma ei erau străjeri.

După un timp s-a primit veste că năvălesc vrăjmașii peste pămîntul strămoșesc.

Băieții de pe munte au și privit în depărtări. Mureș cu ochii roată spre miazănoapte și asfințit. Oltul spre miazăzi și răsărit.

Oltul a văzut nori de praf spre miazăzi. A arătat lui frate-său virtejul ce se apropiă.

Erau niște vrăjmași înalți cît munții, cu cîte un singur ochi în frunte: căpcăuni. Goneau călări pe niște armăsari de două ori mai mari ca munții.

În fruntea lor gonea Arghita, regina căpcăunilor, cu vălurile fluturînde, cu două sulițe de foc în mîini.

Veneau, veneau, mîncînd pămînt, înghițind ape, năruind tot ce astă în drum.

— Ei, ce zici de năzdrăvănia asta, frățioare? a grăit Mureș.

— Zic că e vremea să plecăm la luptă, a răspuns Olt.

— Porniți, luptați, dar nu vă despărțiți. Numai aşa veți birui! a rostit tatăl lor, Hăsmaș. Rămîneți unul lîngă altul...

Cu paloșele în mîini, cei doi flăcăi s-au repezit pe cai și au dat pinteni.

În față le-au ieșit vrăjmașii. Feciorii, unul lîngă altul, împrăștiau prăpăd și moarte. Niciunul dintre căpcăunii care încercau să se apropie nu scăpau teferi. Si care cum cădea se făcea piatră.

Au luptat ei astfel o zi întreagă.

A doua zi s-a început bătălia de la capăt. De astă dată, căpcăunii au încercat să-i împresoare din dreapta și din stînga. Mureș și Olt, stînd coastă lîngă coastă, puteau lovi cu mult temei pe lături. Iarăși au semănat tot cîmpul cu pietroaie — resturi din căpcăuni.

A treia zi au încercat dușmanii să-i lovească din față și din spate. Feții Hăsmășului, descălecind, s-au aşezat spate la spate. Și mii, și mii de căpcăuni și-au dat din nou sfîrșitul sub paloșele lucitoare.

Văzind asemenea, ispravă, Arghita, regina căpcăunilor, se frămînta de ciudă. Își pierdea oastea. Și asta, numai pentru că Olt și Mureș erau uniți în luptă și nu se despărțeau o clipă.

Cum putea oare să-i despartă?...

Și se gîndește ea... Era vicleană tare, și rea, și nemiloasă, regina căpcăunilor. Se sfătuiește și cu alții, dintre curteni și căpetenii. Și hotărâște așa: să meargă soli la cei doi frați și să încerce o uneltire.

Trimite deci regina doi soli călări. Și ei ajung la locul unde se odihneau Mureș și Olt, în timpul nopții, după bătălie.

— Regina noastră este vitează ca un bărbat... Ea îl poftește pe acela dintre voi care e mai puternic, să vie să se lupte cu dînsa. De o va birui, îl încunună cu glorie ea însăși. Îi dăruiește, pe vecie, și toată țara căpcăună. Primiți sau vă e frică?

— Eu!... Eu!... rostesc flăcăii, amîndoi deodată.

— Mie mi se cuvine să dau luptă, că sunt mai mare! se repede Mureș.

— Ba tocmai de-aia mi se cuvine mie, adaugă Oltul, că sunt mai mic.

— Ba eu!... Ba eu!... încep deodată să se certe frații, setoși de glorie și de izbindă.

— Tu uiți că i-am jurat tatii să nu ne despărțim în luptă? își amintește Mureș.

— Dar cum putem să luptăm noi doi flăcăii, cu o femeie, fie ea chiar căpcăună?

— Și asta este drept, mai spune Mureș.

— Ne vom gîndi în timpul nopții și îi vom da răspuns miine reginei, grăiesc amîndoi frații.

— Regina, de altminteri, îl așteaptă la luptă, miine în zori, pe acela dintre voi care e mai viteaz, spun căpcăunii. O va cunoaște după vălurile sale albe...

Întorc apoi de friie căii și pleacă înapoi.

— Să ne culcăm, se face Mureș că nu-i pasă de lupta cu regina.

— Miine vom mai vorbi, răspunde Olt și se preface că adoarme fără grijă. În acest timp, regina căpcăună imbracă două căpetenii de ale oastei sale, pe Căliman și pe Puciosul, în văluri albe.

Trimite pe Puciosul la miazăzi de locul unde se odihneau flăcăii, pe Căliman în miazănoapte.

Spre dimineață, cel dintii se scoală Mureș. Face încetîșor un păpușoi — o mogildeată din fin. O culcă în locul unde se odihnise el și pune deasupra



sumanul și căciula, să credă frate-său că încă doarme. Își ia doar paloșul. Încalecă pe cal. Și vede către miazănoapte pe căpcăunul Căliman în văluri albe. Crede că e Arghita, care îl aşteaptă pentru lupta voinicească. Și pleacă într-acolo.

Puțină vreme după aceea se scoală Olt. Face la fel o mogildeață invăluită în suman. Văzind apoi în miazăzi pe căpcăunul celălalt, Puciosul, încalecă pe cal. La rîndul său pleacă într-acolo.

Și merge Mureș, merge spre miazănoapte, urmând pe înșelătorul Căliman în văluri albe. Deodată își aduce aminte de jurămîntul făcut tătine-său. Îl prinde un dor de fratele mai mic și vrea să se întoarcă. Dar focul de a lupta iar îl încinge. Și merge, merge mai departe.

Pe Olt, care pornise către miazăzi, după Puciosul, îl prinde tot așa, pe drum, un dor de fratele cel mare. Ar vrea și el să se întoarcă. Numai că focul bătăliei îl arde mai tare decît dorul. Și merge mai departe, ca și Mureș.

Cind a aflat regina că Olt și Mureș au căzut în capcană, sare în sus de bucurie. «Ei, vezi, că tot s-au despărțit?» tinjește ea.

Trimite apoi două oști să-l înconjoare pe fiecare frate în parte, din lături, și în același timp din față, și din spate.

Cum să se apere flăcăii? Nu mai aveau nici unul, nici altul brațul frățesc alături.

S-au luptat totuși vitejește, trei zile și trei nopți, pe niște cîmpuri depărtate. Dușmanii i-au împresurat din cîte patru părți. I-au lovit cu săgeți, pietroaie și sulițe de foc. Răniți, înfrinți, abia de au putut să se întoarcă pînă la tatăl lor, Hăsmaș, să-i ceară iertăciune pentru greșeala făptuită.

Și-au pus după aceea capetele pletoase în poala lui. Și și-au dat duhul ca niște lei răpuși.

Sub nu știu care vrajă, singele lor s-a prefăcut în două riuri: Mureșul și Oltul.

De atîta crîncenă mînie, Hăsmașul a luat în pumni, pe rînd, trei bolovani. Blestemind pe vrăjmașii care veneau pe urmele însingerate ale celor doi feți, a zvîrlit bolovanii cu sete.

Puterea lui încă era cumplită.

Un bolovan a nimerit-o pe Arghita, regina căpcăună. Altul pe înselătorul Căliman și altul pe Puciosul.

Sub blestemul de tată, tustrei, loviți de piatră, s-au făcut niște munți.

Hăsmașul, de durere, a împietrit și el acolo, cu mîinile pe capetele celor doi feciori.

De atuncea, pe Arghita, Căliman, Puciosul, în zori, flutură întotdeauna cețuri, ca vălurile albe ale reginei.

Și cețurile atrag pe călătorii ce n-au aflat încă povestea, căutînd să-i prăbușească în prăpăstii...

Iară din muntele Hăsmașul curg veșnic cele două riuri.

Sînt cei doi frați căzuți în luptă, dar încă viforoși.

Parcă sint două paloșe de argint la briul țării.



Titlul lecturii

Regina săracină și voinicii

Autorul

*recunoscut**14p*

- Locul și timpul întâmplărilor

Întâmplările se petrec demult, în natură.

- Personajele

Hăsmas, Olt, Mureș, Arghita, Căliman și Puciosul

- Întâmplările (4-5, cele mai importante)

Hăsmas și-a rupt paloșul în două și a dat o bucătă lui Mureș și una lui Olt. Hăsmas le-a zis fiilor săi să stea mereu împreună pentru a fi puternici. Într-o zi cei doi au plecat la luptă cu Căliman și Puciosul, despartiti. Fiecare a pierdut lupta și s-au întors la tatăl lor plini de răni. Cei doi au murit, iar șingele lor a curs și s-au transformat în două râuri. Hăsmas a luat trei bolovani și a transformat în munti pe Arghita, Căliman și Puciosul.

- Sfârșitul întâmplărilor

Hăsmas s-a transformat și el într-un munte.

- Învățătura

 *Unde-s dacă puterea crește și dușmanul nu sporește.*

- Ce te-a impresionat? Transcrie fragmentul respectiv sau povestește-l. Motivează-ți afirmația/alegerea.

Pe mine m-a impresionat fragmentul în care Mureș și Olt și luptă cu muntii Arghita, Căliman și Puciosul, deoarece nu credeam că a fost atât de greu să își croiască drum printre ei.